

Jaume Bartumeu PRESIDENT DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALDEMÒCRATA

«Ja ha arribat l'hora que l'Alternativa agafi el Govern»

ENRIC GUINART*
ANDORRA LA VELLA

El mateix dia en el qual es van conèixer els resultats de les eleccions comunals del 2007, i sense temps encara per assimilar els resultats definitius, començava la batalla de cara a uns comicis generals en què, respectant les diferents forces que s'hi puguin acabar presentant, la ciutadania haurà de decidir si aposta per la continuïtat del projecte liberal o, en canvi, prefeix abonar la seva confiança a l'Alternativa que encapçala el Partit Socialdemòcrata. Precisament, el líder d'aquesta fórmula política, Jaume Bartumeu, considera que ha arribat l'hora que es respirin nous aires a l'edifici administratiu del Govern del Principat. I tots els seus esforços aniran en aquest sentit, ja que tot i que la seva elecció com a candidat dependrà del procés de primàries que ja ha engegat el PS i que els socis de la coalició hi donin el seu vistiplau, quasi ningú dubta a hores d'ara que el polític de la capital abanderarà l'Alternativa als comicis generals de l'any que ve.

«Em podria aclarir què vol dir que el Partit Socialdemòcrata no pot donar a l'esquena al centre?»

«Aquí, el primer que hem de fer és dir el que vaig dir i no els titulars, perquè aquí hi ha gent que opina i no m'escolta. La meua posició és que entenc que el Partit Socialdemòcrata sigui un partit que, des de l'esquerra, miri cap al centre i que sempre ho ha fet, però que ara convé que insisteixi en aquesta mirada. Quan parlo del centre, estic parlant dels electors del centre progressista i, per tant, estic parlant d'una ampliació de la base electoral i humana (en el sentit d'aportació política personal a l'Alternativa). Aquest és el plantejament polític i no n'hi ha un altre. Vaig dir en aquella entrevista, i no sortia en el diari que ho recollia, que ni el PS s'havia de centrar perquè ja ho estava, ni jo personalment considerava que m'hagués de centrar per res, perquè ja estava molt bé allà on estic. Que algú que pràcticament no té existència política digui que hi haurà molta gent que mira cap al centre i que hauran d'ampliar el local no té molta credibilitat. No ens estàvem referint a les persones que estiguin encara intentant mantenir un partit que es diu Centre Demòcrata Andorrà, que no té cap política centrista sinó que té una política d'aliança amb la dreta extrema d'aquest país. I per tant, era obvi que no parlava d'això.»

«Imagino que el CDA deu tenir por de perdre el que els queda, ¿oi?»

EDUARD COMELLAS

► Preocupat ► El líder socialdemòcrata, durant l'entrevista al seu despatx.

«És que jo no sé què poden perdre, la veritat. Que parli d'ampliar el local algú que aviat s'haurà de reunir en una cabina de telèfons fa una certa gràcia.»

«La decisió d'intensificar la mirada cap al centre, ¿quan es pren i per què?»

«No és intensificar, és mantenir, que no és el mateix. Aquesta decisió és el fruit d'una llarga reflexió que ens porta a dir que el PS som l'eix vertebrador de l'Alternativa del Govern nou. Plantejem una proposta a la societat andorrana que va més enllà de les fronteres de la socialdemocràcia i que vol ser un projecte polític al servei de la gran majoria, al servei de l'Andorra de la gran majoria. La traducció política d'això és recordar i mantenir la nostra mirada des de l'esquerra cap als sectors progressistes d'aquest país. La ciutadania considera que estem en un cul de sac i volem ser la força política que ajudi a sortir el país d'aquest cul de sac. És aquest, el missatge que volem transmetre.»

«¿I aquesta proposta podria venir donada també perquè s'han donat que amb la bandera d'esquerres difícilment poden governar en aquest país?»

«No sé si algú creu que s'ha de fer una política marcadament d'esquerres, però crec que el PS no ho creu ni ho ha cregut mai.»

«Sembla ser que en el programa electoral, no inclouran el subsidi d'atur, ¿és aquesta la seva idea?»

«Crec que primer s'han de posar en marxa les comissions que s'escauen

► L'ESTRATÈGIA

«Des de l'esquerra mirem cap al centre, sempre ho hem fet, i ara convé que insistim en aquesta mirada»

► IRONIA AMB EL CDA

«Que parli d'ampliar el local algú que aviat s'haurà de reunir en una cabina de telèfons, fa una certa gràcia»

► MÉS QUE L'ESQUERRA

«Plantejem una proposta a la societat que va més enllà de les fronteres de la socialdemocràcia»

dins del partit, i després Renovació Democràtica haurà de dir el que consideri que ha de dir. Ara, afirmar si una proposta estarà o no estarà dins del programa electoral del PS o de l'Alternativa, jo no estic en condicions de dir-li. Aquesta qüestió concreta s'ha de llegir a partir de la següent constatació: quan algú no té projecte polític, necessita trobar, a través dels assessors polítics de comunicació i publicitat pagant-los del Pressupost de l'Estat, aquelles finestres o esclatxes de l'adversari que puguin fomentar el vot de la por. El Partit Liberal va guanyar al 2001 i va guanyar pels pels al 2005, intentant explicar el nostre programa en clau de por per la situació econòmica. Aquells que els preocupa i que fan bandera del pànic amb la creació de l'assegurança de l'atur siguin aquells que han privatitzat les ambulàncies i que han comportat al transport sanitari un cost enorme al Pressupost de la CASS que fins ara no existia, no crec que estiguin en condicions de plantejar preocupacions d'equilibri del Pressupost de la Caixa Andorrea de Seguretat Social, quan insisteixo que per privatitzar serveis a favor d'empreses amigues no es posen guants alhora de carregar la despesa a la CASS.»

«En àmbit de parròquies, ¿com plantejaran les eleccions generals?»

«No és cap secret que la llei electoral andorrana, en ser mixta, comporta una necessària posició en dos terrenys electoralment molt diferents. I per tant, no n'hi ha prou en ser el partit més votat en la llista nacional per guanyar parlamentàriament les eleccions. Això vol dir que

efectivament nosaltres necessitem anar més enllà del resultat del 2005 i hem de treballar amb la perspectiva d'aconseguir guanyar en més de tres parròquies. Es podria donar un resultat molt bo en la llista nacional que permetés arribar al Govern amb tres parròquies, però els companys de l'executiva ens van portar al comitè directiu un document que va en la línia de buscar una presència política suficient, i per tant, una aliances suficients. L'Alternativa no ha de créixer només amb la força del PS, sinó anant a buscar uns electors de centre progressista; hem d'anar a consolidar a poder ser quatre parròquies.»

«¿L'estratègia a totes les parròquies serà compartida o se centraran els esforços en aquelles corporacions en què hi hagi oportunitats reals de guanyar?»

«Quan es treballa per una alternativa de Govern, el que no podem fer és pretendre renunciar de sortida a un bon resultat electoral en parròquies en què la nostra presència és més minoritària, però tenim voluntat de governar i anirem a les eleccions a les set circumscripcions i no en sortirem perdors ni a Canillo, ni a Sant Julià, ni a cap altra parròquia. Si s'extrapolen resultats entre comunals i nacionals, semblaria que aquestes dues parròquies són terres que les hauríem de donar per perdudes, però crec que no ho hem de fer. La ciutadania del conjunt de les parròquies d'Andorra mereix la mateixa atenció política per part dels socialdemòcrates i de l'Alternativa, i la tindran. I no solament la tindran, sinó que atenen a una qüestió que em sembla que és una evidència per molt que no es vulgui veure –que és que hi ha una descomposició del PLA–, aquesta descomposició està portant a una situació de retorn al passat en el sentit d'anar a buscar les velles formacions de grups polítics parroquials que no consoliden projecte nacional i, per tant, afebleix les possibilitats de victòria del PLA en parròquies que semblaria que les té guanyades de sortida. Amb la situació d'avui, ells estan pitjor que el dia de les eleccions comunals com a força política.»

«¿Creu que ha arribat l'hora que el PS governi?»

«Ha arribat l'hora que en aquest país hi hagi alternança i ha arribat l'hora que l'Alternativa que encapçalem els socialdemòcrates agafi el Govern d'Andorra amb una mirada positiva i constructiva per generar noves activitats, noves formes de treballar i noves formes d'entendre la relació entre l'Administració i els empresaris i treballadors d'aquest país. Sí que ha arribat l'hora.»

—¿Quina nota posaria als tres anys de Govern liberal?

—Per això de posar notes, s'ha de ser del món de l'ensenyament, i jo no en sóc. Em vaig quedar esgarrifat quan, llegint les pàgines d'EL PERIÒDIC D'ANDORRA, vaig veure que Albert Pintat tenia la gosadia, la temeritat i la inconsciència política de posar-nos mala nota com a país. Que ens posi mala nota com a país aquell que és incapaç de governar aquest país, és bastant esgarrifós com a plantejament polític, i si de cas, és molt il·lustratiu d'una absoluta inconsciència. Són els ciutadans els que posaran notes al senyor Pintat, que és va proclamar amo i patró de la ràdio i televisió pública i ara, que deu ser amo i patró del país, directament ja ens posa mala nota, i per tant, ens suspèn a tots. Però s'oblida de suspendre's a ell.

—Precisament, ara que parla del cap de Govern, feia unes altres manifestacions en què deia que la majoria sociològica d'Andorra no era socialdemòcrata. ¿Què li sembla?

—A mi el que em sembla és que el senyor Pintat viu en una Andorra i la gran majoria de ciutadans i ciutadanes d'aquest país vivim en una altra. La majoria sociològica de la seva Andorra efectivament no és socialdemòcrata, però li donarà una sorpresa al senyor Pintat, perquè no és conscient de la situació política i social d'aquest país. Pintat oblida que l'Alternativa actualment ja representa més vots que no pas els vots que representa ell, perquè la llista nacional que representa el PS i la llista nacional de RD —que anàvem junts en un pacte anunciat abans de les eleccions— vam reunir bastants més vots que la llista electoral que va presentar el PLA.

—Queda molt poc d'aquesta legislatura. ¿Com afronten aquesta última etapa?

—La legislatura s'haurà acabat el dia que votarem la llei que hem presentat els tres grups parlamentaris, que porta reformes importants a la legislació de la seguretat social. A partir d'aquell dia, em sembla que aquesta legislatura ja s'haurà acabat. El que queda serà l'escenificació d'aquest final agònic del cicle liberal, en el qual les discussions entre Grup Parlamentari i Govern, entre Govern i executiva del partit, i entre executiva del partit i comitès parroquials de partit seran el pa de cada dia dels mitjans de comunicació, perquè gestionen una crisi a través dels mitjans de comunicació. El que podria donar de si la legislatura, ja ho ha fet.

—L'economia andorrana s'ha alentit just quan les economies dels països veïns han crescut. A més, s'hi ha d'afegir que les prediccions diuen que l'economia europea s'alentirà. ¿Li preocupa aquesta conjuntura?

—El que ens ha de preocupar és la davallada important que ha tingut la nostra economia i que vaig analitzar en el debat de totalitat del Pressupost el 27 de novembre de l'any passat. Tots els indicadors ens demostren que anem per sota de les situacions dels tres últims anys i la situació dels nostres veïns no ens ajuda a

ser optimistes. Andorra és un país que sempre ha tingut una economia induïda per l'arribada de les aportacions que feien al creixement del nostre turisme els clients que ens visitaven en un percentatge gairebé uniforme d'espanyols i francesos. Mentre l'economia dels països veïns va bé, nosaltres ens n'aprofitem d'alguna manera. No creiem que això es pugui arreglar amb plantejaments d'assessors d'imatge, de publicitat i de propaganda. No és l'Andorra 2020 de Pintat el que canviarà la situació. I ja hem vist que la tristament famosa Llei d'inversió estrangera, el que havia de ser el moll de l'os de la seva proposta, s'està acabant la legislatura i encara no ha aconseguit fer-la passar. És una llei que no em cansaré d'explicar que no canviarà en res les condicions de l'economia andorrana si no és en perjudici de la seriositat d'Andorra com a interlocutor econòmic pels nostres països veïns.

—Ara vostès estan treballant amb una nova proposta per l'embranchement amb Europa. ¿Per on passa el futur de les relacions d'Andorra amb el vell continent?

—Aquest dissabte hem fet una trobada amb els nostres assessors, i la nostra proposta és la mateixa que la del 2005, és a dir, l'economia andorrana entesa com una economia de positiu-va creació de riquesa per als joves d'aquest país, empresaris, treballadors, que només pot anar endavant fent un bon embranchement amb la Unió Europea. Hi vam posar un nom, que és acord d'associació, però no volem discutir sobre el nom, sinó sobre el contingut. El que és segur és que hem de fer un acord que ens permeti comerciar des de la confiança, i per tant, això vol dir més transparència i no aparèixer als diaris al costat de les zones més grises i fosques del mercat financer europeu. No podem ser un país que faci de fons de comerç de la manca de transparència i que promogui des de la deslleialtat l'evasió fiscal, i la millor manera de demostrar que no ho som no és fer comunicats cada

► LA SORPRESA

«Em vaig quedar esgarrifat quan Pintat tenia la inconsciència política de posar-nos mala nota com a país»

► EL MISSATGE

«La majoria sociològica del país li donarà una sorpresa a Pintat, que no és conscient de la situació d'Andorra»

► SOBRE CASTELLET

«Ell ha de fer de funcionari de la tísica, que és per això que l'ha posat l'amo i patró de la televisió»

vegada que l'OCDE ens recorda que no hem fet els deures, sinó fer-los, arribar a un acord amb Europa i defensar l'Andorra com a plaça financera seriosa, cosa que no fa el Govern de Pintat.

—¿El cas Valora continua cremant a les mans?

—Aquest tema, ja l'hem discutit moltes vegades al Consell General. Nosaltres el que diem és que Pintat i Mirapeix, és a dir, el cap de Govern i el ministre de Finances, no solament no han fet el que calia, sinó que no ho estan fent. S'ha intentat amagar cinc projectes de llei que havia preparat l'Institut Nacional Andorrà de Finances seguint les directives, les orientacions i les demandes del Fons Monetari Internacional per regular l'activitat de les entitats financeres no bancàries. Ara de pressa i corrents ens han presentat un projecte de llei d'aquests cinc, i paradoxalment aquest és un projecte de llei (entitats d'inversió col·lectiva) que no vindria a resoldre situacions com ara les de Valora sinó que sembla que vol venir a resoldre determinades preocupacions d'algunes entitats que estan operant a Andorra. Nosaltres plantejarem una sèrie d'esmenes importants al redactat d'aquest projecte de llei que ha presentat el Govern del Partit Liberal, però farem més coses. Per exemple, posarem en evidència com el Govern ha anat amb la tísica a retallar qüestions de regulació que estan en el text de l'INAF i que el Govern les ha fet saltar. És a dir, probablement perquè estem a l'època de les rebaines d'hivern s'ha anat a retallar la capacitat inspectora de l'INAF, l'activitat sancionadora i determinades activitats que han de formar part de l'autoritat financera que és i que volem que sigui l'INAF. Per tant, no es resol el tema de Valora perquè no el volem resoldre.

—¿Què en pensa sobre el fet que se li preguntin al cap de Govern que poden fer per solucionar aquest tema i que es respongui que no hi pot fer res? ¿Com a mínim és sorprenent?

—Hauria de ser sorprenent però, a aquestes altures de legislatura, ja no és sorprenent; és la demostració d'una actitud absolutament lamentable de renúncia a l'exercici de les competències que el Govern li corresponen alhora de donar seriositat i d'actuar en responsabilitat per defensar Andorra com una plaça financera seriosa i no deslleial amb els països del nostre entorn. Que digui que no pot fer res aquell que va enviar el seu ministre de Finances a pressionar a la Justícia, a reunir-se de manera absolutament contrària als principis elementals de la separació de poders amb el Consell Superior de la Justícia per pressionar a la Batllia perquè decidís en una determinada direcció, més igual quina; no em sembla adequat.

—¿Com veu el procés de constant reforma que s'esta duent a terme a Ràdio i Televisió d'Andorra?

—És per posar-se a plorar. Ja vaig dir que aquest procés havia començat en època de Carnestoltes; si alguna motivació faltava per entendre que el Consell Andorrà de l'Audiovisual és una entitat absolutament inútil en el sentit institucional i, per tant, també polític, aquest era l'últim episodi grotesc. Jo entenc que el Partit Liberal no trobi cap professional que accepti renunciar als seus principis i als seus valors per convertir-se en el funcionari de la tísica. És l'honor dels professionals nombrosos que em consta que se'ls va oferir el lloc i van declinar l'ofertament. Que no hagin trobat ningú més que l'anterior director sobre l'executoria del qual no cal estendre's, és il·lustratiu del procés de descomposició al qual s'està portant.

—El senyor Castellet torna a estar al comandament de la paraplública. En una entrevista per aquest rotatiu deia, entre d'altres, que mai no s'ha fet censura a Andorra Televisió i que l'oposició sempre sentirà maltractada. ¿Ho comparteix?

—No estic en situació de fer polèmiques amb el senyor Castellet. No perquè tingui por que em porti als tribunals, sinó perquè em sembla que ell ha de fer de funcionari de la tísica, que és per això que l'ha posat l'amo i patró de la televisió. Jo m'he de dedicar a exercir responsablement la meua visió de president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata i de cap de l'oposició. No m'interessen en absolut aquestes declaracions.

—Fa força temps que estan treballant amb un text per modificar la llei que regula el funcionament del sector audiovisual. ¿Quina serà la base d'aquest text?

—Està quasi acabada. La nostra proposta és la del contracte programa de l'Estat i, per tant, del Consell General amb la televisió pública. És a dir, ens hem inspirat en l'exemple espanyol, que és un contracte que dona un mandat a la televisió pública de respectar el pluralisme i tot això. I la concreció de tot això ha de ser en aquesta mena de contracte programa. ■

EDUARD COMELLAS

► Atent ► Bartumeu respon a una de les preguntes de l'entrevista.